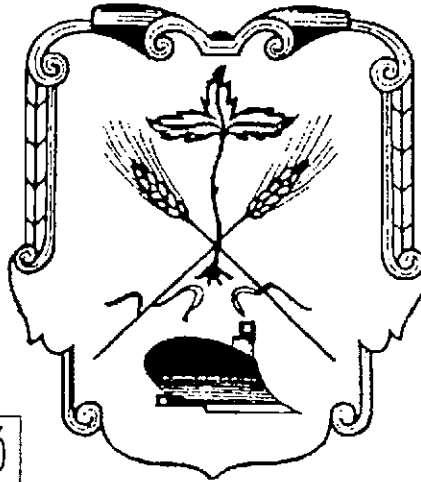

GALGA

Havonta megjelenő olvasnivaló

8. szám 1998. AUGUSZTUS

HÉVÍZ

HOL VAGY ISTVÁN KIRÁLY...?

István megkoronázása

1000. december 25. vagy 1001. január 1.

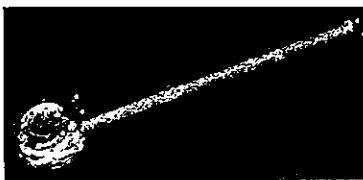
A kereszténységre áttérő magyar népnek, ha független akart maradni, koronás királyra volt szüksége, akit Európa szuverén uralkodói magukkal egyenrangúnak ismernek el.

A koronázás aktusa jelképezte, hogy a pogány törzsek urából hívő fejedelem lett, földjéből pedig keresztény ország, az európai államok közösségének tagja.

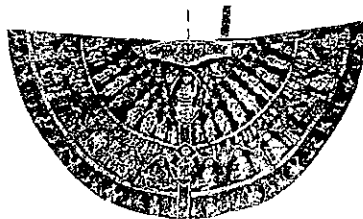
István 1000 karácsonyán (vagy egy héttel később) Esztergomban tette fejére a koronát és vette fel az ezzel járó királyi címet. A "király" szó (Nagy) Károly nevéből alakult ki a keresztény szlávok körében, és végeredményben az uralkodó szuverenitását fejezte ki: a király, akár maga a császár, minden földi hatalomtól független, elhatalmazása egyenesen Is-

tentől származik, és így az ő "kegyelméből" parancsolhat a népnek. Ezt a felhatalmazást jelképezte a Rómából kapott korona is. Erről száz évvel később, István szentté avatása után, itthon úgy tudták, hogy ő maga kérte követség útján II. Szilveszter pápától. A koronát István kérésére a pápa küldhette, de III. Ottó német-római császár jóváhagyásával, sőt "biztatására". A koronázás akkoriban még éppúgy szentségnek számított, mint a püspökök felszentelése.

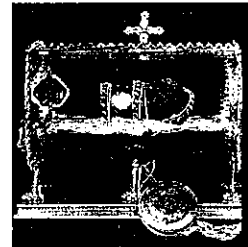
A szertartás az ügy súlyához méltóan nemcsak ünnepélyes volt, hanem — legalábbis idővel — bonyolult és szigorúan szabályozott is, és a koronán kívül egyéb (ún. koronázási) jelvények is helyet kaptak benne. Állandó helye István halála után az általa emelt székesfehérvári bazilika lett. Az is szokásá vált, hogy a koronát az ország első főpapja — rendszerint az esztergomi érsek — helyezze az új uralkodó fejére.

Felségjelvény: a lándzsa

A koronázási palást

A Szent Jobb

Köszönetnyilvánítás

Szeretném tisztelettel köszönetemet és elismerésemet kifejezni azért a segítségért és munkáért, amelyet Ön (Önök) a 10. Faluünnep alkalmából tanúsított (tanúsítottak).

Az Ön (Önök) előkészítő, szervező és a 2 nap során megmutatott aktív, lelkes tevékenysége nélkül nem tudtuk volna a programokat méltósággal, gördülékenyen, és úgy érzem, sikeresen lebonyolítani.

Amikor ismételten tolmácsolom a magam és az önkormányzat köszönetét, kérem, hogy a faluközösséget érintő eseményekben, ünnepekben lehetőség szerint hasonló hozzáállással vegyen (vegyenek) részt a jövőben is.

Köszönettel és üdvözlettel:

Dr. Basa Antal
polgármester

Képes beszámoló a Faluünnepéről a 3-6. oldalon.

ÖNKORMÁNYZATI KALEIDOSZKÓP

ÖNKORMÁNYZATI TÁJÉKOZTATÓ

A képviselő-testület 1998. július 21-én tartott ülésén megtárgyalta az önkormányzat 1998. I. félévi gazdálkodásáról szóló előterjesztést, amit azzal fogadtak el a képviselők, hogy a tervmódosítást szeptemberig elő kell készíteni.

Második napirendként elfogadta a testület a település közbiztonsági koncepcióját.

3. napirend volt a községi csapadék-elvezető árokrendszer helyzetének áttekintése. Az elmúlt időszak nagy esőzései megalapozottá teszik azt a kérést, ill. elvárást, hogy a lakosok az ingatlanuk előtt lévő árokrendszert tegyék rendbe, amit ezúton is kér a testület a lakótársaktól. A jövőre nézve a testület előkészíti, megkezdi a nagyobb közös gyűjtő és közterületi árok rendbetételét. Várjuk a lakosság kezdeményező, előrevívő hozzáállását, mivel e probléma megoldása valamennyiünk elemi érdeke, más településekhez hasonlóan.

Következő napirendként az iparüzési adóigazgatás I. féléves tapasztalatairól adott előterjesztést a mb. jegyző. Figyelemmel arra, hogy az adóigazgatási eljárás be nem tartása az adóalany és a hatóság részére is problémát okoz, e helyütt is tisztelettel kérem az iparüzési adó hatálya alá tartozó vállalkozókat, gazdálkodókat, hogy a bejelentési, bevallási kötelezettségüknek tegyenek eleget, melyhez félfogadási

időben a hivatalban szívesen nyújtunk segítséget.

5. napirendként Jáger Lászlóné Galgahévíz, Temető u. 1. sz. alatti lakos kérésére tulajdonát képező ingatlanról az 1985. óta fennálló telekalakítási és építési tilalmat a testület törölte.

Utolsó napirendként Dr. Basa Antal polgármester tájékoztatót adott a lejárt határidejű határozat végrehajtásáról, a településen történt fontosabb eseményekről. Elmondta, hogy 43-an adtak vért, melyért ezúton köszönetét fejezi ki. A tűzoltó-egyesület tagjai a megyei tűzoltóversenyen 3. helyezést értek el Pándon, amihez gratulálunk. 1998. VI. 28-án a Pávkör tagjai Vankóné Dudás Juli Díj kitüntetettjei lettek. Tájékoztatta a képviselőket, hogy a szilárd hulladékkezelő telep a tervezett ütemnek megfelelően épül. Méltatta továbbá a faluünnepi rendezvényt.

Befejezésül engedjék meg, hogy ezúttal köszönjem meg azt a lehetőséget, hogy megbízott jegyzőként az Önök, általam nagyon tisztelt településén dolgozhatok.

Kérem, szíveskedjenek munkámat segíteni.

Félfogadási időben szívesen állok az önkormányzat ügyeit érintő kérdésekben rendelkezésükre.

Tisztelettel:

Dr. Král László
mb. jegyző

Együttműködési megállapodás

mely létrejött

egyrésről Galgahévíz Község Önkormányzata (továbbiakban önkormányzat), másrésről a Galgahévíz Közbiztonságért Közalapítvány (továbbiakban alapítvány), valamint a Galgahévízi Önkéntes Tűzoltó- és Közbiztonsági Egyesület (továbbiakban egyesület) között az alábbiak szerint:

- 1./ Az egyesület az alapító okiratban foglaltaknak megfelelően gondoskodik a település tűz- és vagyonvédelméről, önkéntes polgárőr-csoportot működtet és járőrszolgálatot lát el.
- 2./ Az önkormányzat az 1. pont szerinti feladatok ellátására térítésmentesen az egyesület használatába adja a Galgahévíz, József Attila u. 29. sz. alatti felépítményes ingatlant berendezési tárgyakkal együtt, továbbá a tevékenység működési kiadásaihoz évente rendszeresen hozzájárul.
- 3./ Az alapítvány vállalja, hogy alapító okiratában foglaltak szerint pénzügyi és anyagi támogatást nyújt az egyesület keretében működő polgárőr-csoport működési kiadásainak fedezéséhez.
- 4./ Az egyesület vállalja, hogy a polgárőr-csoport működéséhez nyújtott pénzügyi és anyagi támogatásokat más célra nem használja fel, azok felhasználásáról évente egyszer, a tárgyévet követő március 31-ig beszámol az önkormányzat képviselő-testülete, valamint az alapítvány kuratóriuma előtt, beszámolóját a "Galgahévíz" című önkormányzati lapban közzé teszi.

Galgahévíz, 1998. július 13-án

Dr. Basa Antal
polgármester

Hajdú József
egyesület elnöke

Nagy János
alapítvány kuratóriumának
elnöke

Danyi Mihály
parancsnok

Galgahévíz tizedik Faluünnepén

Emlékhely II. Rákóczi Ferencnek, díszpolgári cím Erősvári Pálnak

Minden önmagára adó település egy napot szülőfaluja iránti szereteteként ünnepel. Ezzel a jelmonddal hívta az önkormányzat Galgahévíz népét a 10. Faluünnepre, melyet a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola udvarában nyitott meg dr. Basa Antal polgármester. Hogy miért éppen itt? A község történelmének híres pontja ez, a nemzet históriája is számon tartja. A romhányi vesztés csata után, 1710. január 23-tól február 2-ig Galgahévízen táborozott a fejedelem, bíborcfalvi, szentiványi, székelyi Székely Gábor kúriájában. A hagyomány szerint lovait az udvaron álló három gesztenyefához kötötte.

A Faluszépítő Egyesület elnökének, Pintér Mihálynak a tervei szerint az udvar déli szegletében egy 700 négyzetméteres emlékpark létesül, művészi munkákkal — és három csemetével — pótolva az időközben kivágott fákat. Most az emlékhelyet jelző kopjafát leplezhette le Basa Antal, Erősvári Pál és az alkotó, az itt született Szilágyi Dezső. Az ünnepségnek egyszerű, szép díszletétől szolgált a fejedelem portréja és egy, az iskolában megőrzött darab a több száz évesre becsült gesztenyefákból.

“Hirdesse ez a hely a nagyságos fejedelem emlékét, tisztességét Galgahévíz lakói előtt”

Az iskolások és a néptáncosok által kísért megnyitón a polgármester köszöntője után Erősvári Pál tanár, történész megemlékezése hangzott el.

A kopjafa leplezése előtt Miksztai Pál iskolaigazgatótól megtudtuk, hogy a művész egy tarpai paraszt katona megfaragását tartotta szimbolikus értékűnek, “ő” fog vigyázni ennek a helynek a tisztességére. A szobrot Basa Antal a következőképpen ajánlotta a közönség figyelmébe: — Hirdesse ez a hely és az emlékoszlop a nagyságos fejedelem emlékét, tisztességét Galgahévíz lakói előtt!

Az idén és jövőre ünnepeljük az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulóját. Bizonyára többek fejében megfordult az emlékoszloppal és a tervekkel ismerkedve az a gondolat, hogy a Rákóczi-szabadságharc majdnem kétszer olyan régen zajlott, mint a reformkort követő események. Rákóczinak nincs akkora kultusza, mint Kossuthnak, de ezen a helyen különösen meghatónak éreztük a Rákóczi-indulót. Igen, ezt a földet taposta ő is.

A program a Kodály Zoltán Művelődési Házban folytatódott a díszpolgárvavató ünnepséggel. Az önkormányzat harmadik alkalommal döntött a kitüntetésről, melyet elsőként Nagy Árpád plébános, címzetes prépost, tavaly pe-

dig testvértelepülésünk, Rahden polgármestere vehette át. A képviselők most egyhangú döntéssel Erősvári Pál mellett tették le voksukat, aki 38 évig tanította a hévízi gyerekeket. Az életútját méltató Hajdú Vendel alpolgármester elmondta róla — amit kevesen tudnak —, hogy az 1949-ben Vácott érettségiző fiatalembert az orvosi egyetemre vették fel, de tanulmányait meg kellett szakítania, mert édesapja halálos balesetet szenvedett. 1953-ban nevezték ki Galgahévízen pedagógusnak, 1962-ben szerzett magyar-történelem szakos diplomát, majd 1966-ban az ELTE-n középiskolai történelemtanár oklevelet. Mégsem távozott gimnáziumba, azután sem, hogy 1969-ben nem ő kapott igazgatói kinevezést Galgahévízen. A művelődési ház helytörténeti klubját 1979 óta vezeti, 1983-ban pedig a falu könyvtárosa lett. Kutatómunkájának köszönhető Galgahévíz történelemkönyve, tanári egyéniségének pedig az, hogy akadt olyan tanítványa, aki éppen nevelői tevékenységének eredményeként választotta ugyanezt a pályát. A díszpolgári oklevelet Basa Antal az alpolgármesterrel közösen adta át Erősvári Pálnak, megköszönve közéleti tevékenységét is egykori tanárának.

Az ünnepségen a házigazda művelődési ház igazgatója, Bankó László is

Fából faragott tarpai parasztkatona vigyazza az emlékművet

Az iskolások tánccal is közreműködtek a megnyitón

köszöntötte a díszpolgárt, aki az intézmény munkájának régi segítője. A nagyszerű műsorban közreműködött a dányi zeneiskola fúvószenekara. Darnyik Ágnes szavalattal, Fercsik Szilvia és Köles Éva énekkel tette feledhetetlenné a napot a kitüntetettnek. Erősvári Pál köszönő szavai előtt felcsendült a Pávakör és a nyugdíjas klub közös éneke.

Az este további részében a Galgahévízi Népi Együttes, a Nyugdíjas Klub, valamint a turai ifjúsági tánccsoport szerepelt.

Vasárnap délelőtt hálaadó szentmise volt a katolikus templomban a község minden polgáráért és az elszármazottakért. Az iskolában egészség-hagyomány vásár kezdődött, délután a hagyományoknak megfelelően sportversenyek zajlottak.

Itt állott a szállást adó kúria

- Amikor Rákóczi Ferenc 1703-ban a szegényparaszток hívására hazaérkezett bujdosásából, majd zászlót bontott, az Istennel a hazáért és a szabadságért jelmondatban megfogalmazott programmal kívánta egységbe fogni az országot - kezdte megemlékező beszédét Erősvári Pál az iskola parkjában, majd így folytatta: - A katolikus Rákóczi táborában ott voltak a protestánsok, a magyarok mellett a nemzetiségiek, s betartották azokat a követelményeket, melyek a kuruc hadsereg működéséhez szükségesek voltak.

Az évek múlásával, az ország kifáradásával, a külföldi támogatás elmaradásával kísértén a sorozatos vereségek jelezték a szabadságharc közelgő bukását. 1710. január 22-én Romhánynál szereték volna megállítani a kuruc ellenségét. Sajnos a kimerült sereg nem tudott ellenállni. Rákóczi Galgahévizt jelölte ki felzárkózási helyül, hogy onnan próbálja meg még egyszer felrázni a sereget, akár új támadásra, akár tervszerű visszavonulásra. Itt állott az a kis kúria, amely szállást adott Rákócziinak. A bíró segítségét kellett kérni ahhoz, hogy a templomban elrejtett 16 zsák lisztet ki tudja osztani az éhező katonáinak. Ez nem éppen örömteli történelmi tény, de az a nép, amely 1703-tól már annyit szenvedett,

bizonytalan volt mindenkivel szemben, aki a faluban megjelent. Később mégsem felejtette el a fejedelem emlékét.

Mi is emlékszünk azokra a fákra, amelyek itt álltak, míg az idő és a vihar olyannyira megtörte őket, hogy ki kellett vágni a gesztenyéket. A most alapított emlékhelyet szeretnénk továbbfejleszteni. Jó lenne, ha véleményezné a falu népe a kiállított tervet, hogy a legjobb módon valósuljon meg.

Rákóczi Magyarország gazdag hercege volt. Se szeri, se száma nem volt vagyonának, mégsem hajtott fejet a Habsburg uralom előtt, hanem önként vállalta a száműzetés keserű kenyerét. Emléke írásbeli munkáiban is jelentős. Erkölcsi végrendeletében írta a következőket: "Ha volnának törvényszékek, ahol ítélkeznének a fejedelmek cselekedetei és hódításai felett, gyakran elmarasztalnák őket igazságtalanság és mások javainak bitorlása miatt. De mivel Isten magának tartotta fenn helytartóinak megítélését, ezek nem tűrhetik eléggé ítéletetek szigorát. Diadalívüket, szobrokat emelnek, amelyeken felsorolják a hódításokat. Még az igazság szószékei is e hódítók dicséretétől hangosak. De jaj, biztosak lehetnek a fejedelmek abban, hogy mind ezek a dicséretetek jóváhagyásra találnak

Erősvári Pál:

A romhányi csatavesztés után a fejedelem Galgahévizt jelölte ki felzárkózási helyül

az égben? "

Mi úgy gondoljuk - zárta gondolatait a szónok -, hogy a nagyságos fejedelem méltó emlékének további őrzésére, a magunk egyszerű keretei között mi igyekszünk nem méltatlanok lenni hozzá. Az előttünk álló kopjafával az egész országgal való törődés szellemét szeretnénk sugározni a község lakóinak és minden ideérkezőnek.

**Darnyik Ágnes Arany János
Epilógus című költeményét
tolmácsolta**

A község vezetői gratulálnak a kitüntetettnek

A polgármester köszöntője

Mélyen tisztelt Tanár úr!
Kedves mindannyiunk Pali bácsija!
Tisztelt ünneplő közönség!
Kedves vendégeink, barátaim!

Az ember rövidke élete tele van nehéz, felelősségteljes, akár súlyos következményekkel is járható döntésekkel, percekkel, órákkal, ugyanakkor megható, ünnepélyes, felemelő és az elérékenyülést sem nélkülöző pillanatokkal.

Most ennek az utóbbinak lehetnek szem- és fültanúi. Itt áll a gyarló tanítvány a mester előtt, és próbál bátorságot keresni ahhoz, hogy valahogyan, ha lehet egyszerűen és világosan, mint ahogy a mester tanította, kifejezze a köszönetét és háláját mindazokért a tanításokért, amelyeket ő és több ezer galgahévízi diák a több mint 40 év alatt Tőle kapott.

Gondolataimban egy rövid időre visszamegyek mintegy 45 évet, amikor IV. osztályos korunkban kezdtünk komolyabban foglalkozni a magyar nyelvvel és irodalommal, a történelemmel mi, kis falusi parasztyerek. Emlékszem, mennyi türelemmel, szeretettel, jó szóval nevelt és tanított a szép beszédre, a választékos kifejezésre, próbálta megszerettetni velünk az olvasást, ugyanakkor mennyi keménységre, fe-

gyelmeztségre volt szüksége, hogy a 36 válogatott lurkóból majd valamikor fajtáját, népét, szüleit tisztelő, megbecsülő tisztességes magyar ember váljon. Ismétlem, 1954-et írtunk. Az évek alatt számtalan közös kaland akadt, jó és kevésbé jó egyaránt, de úgy gondolom, hogy mi ezen majd elcsemegezzünk és visszaemlékezünk az Édes Albin igazgató úr vezette kökemény fegyelmezett évekre. Kicsit vigyáznom kell a méltatással és dicsérettel az ilyen típusú embereknel, mint Pali bácsi, mert ennek kapcsán könnyen megkapom Tőle, hogy nem tettem én különöset, maradandót, csak a dolgomat végeztem, vállalt hivatásomnak próbáltam tisztességgel eleget tenni, szerettem tanítani, szerettem diákjaimat, és szerettem az iskolát, és főleg nem azért, mert közel laktam hozzá.

Hát igen!

Tényleg nem különös dolog az, ha valaki hivatását teljes emberként, állhatatosan, nem törődve az esetleges rosszindulatú megjegyzésekkel, vádakkal, nagy alázattal, türelemmel és a legnagyobb odaadással végzi? Hát lehet, hogy nem különös, de hogy nem általános, az biztos! Nem hasonlóan szép hivatás ez, mint a szántóvető emberé, aki elveti a jó magot, gondolzza, öntözi, kapálja, óvja a széltől, tekintetével si-

mogatja, babusgatja és várja a jó termést? Azt gondolom, hogy méltatlan lenne valamiféle rangsort készíteni a különféle hivatások között, mert nincs kis és nagy, könnyű és nehéz, csak jól vagy rosszul ellátott feladatvállalás van. És aki, amit vállalt, becsületesen, a jól végzett munka örömeivel teljesíti, és a jó harcot megharcolja, az emelt fővel várhatja a méltó elismerést és jutalmat. De azt mondják, hogy az emberekkel való bánás és foglalkozás egyfajta művészeti szintet követel az azt művelőknél, és bátran állíthatom, és úgy gondolom, Galgahévíz falunépe is ezt teheti, hogy Tanár Úr művésze volt a pedagógiának, a nevelésnek, a tanításnak, és rendkívül nagy örömeinkre szolgált, hogy ennek a mosolygós formáját, a szelíd, ugyanakkor határozott módózatát művelte.

Kedves Pali bácsi és hű társa, Jutka, aki nélkül ez a csodálatos pillanat valószínűleg nem következett volna be!

Ismételten köszönjük Mindkettőtök áldozatos munkáját minden galgahévízi diák nevében, akik már Hozzátok hasonlóan szülők és nagyszülők ragyogó gyermekekkel és unokákkal, és kérjük, hogy a Mindenható életművetekért adja meg a jól megérdemelt jutalmat.

Erősvári tanár úr szavai:

Obulusokban nem mérhető díj

Sokszor igaz az az állítás, hogy senki sem próféta a hazájában. De mint minden általánosítás, úgy ez is kissé sántít. Hamis próféták is jelentkeznek, és akik ilyen gondolattal lépnek a pályára, azok gyakran csalódní kényyszerülnek. Más eredményei vannak azoknak, akik szolgálatra jelentkeznek egy közösségben bizonyos feladatok ellátására. Ha az ember nemcsak lakni, hanem élni akar egy faluban, akkor belső elkötelezettséggel kell szolgálnia azokat, akik között él. Örömeim mindig a tanítványok sikereiből táplálkoztak. Az évek múltával egyre több volt diák keresett meg és remélt tőlem megfe-

lelő eligazítást. Ez volt az a díj, amelyet obulusokban nem lehet kifejezni. Ezért javaslom minden galgahévízi polgártársamnak, hogy ne csak lakjunk, hanem éljünk is itt.

Köszönöm a falunak a felnevelő erejét, szorgalmát, polgárainak áldott tevékenységét, amely magasra emelte Galgahévíz rangját. Tisztelettel köszönöm Galgahévíz önkormányzatának, hogy a falu szülőtteként elsőként kaphattam meg ezt a kitüntető, díszes oklevelet, amit nem csak Arany János-i tisztelettel, hanem belső átéléssel is nagyon köszönök.

(Részletek Erősvári Pálnak a díszpolgári cím adományozását megköszönő gondolataiból)

NEKEM AZ ITTLÉT VOLT A LEGFONTOSABB

Interjú Erősvári Pállal

A Faluünnep megnyitása, a Rákóczi emlékhelyet jelölő kopjafa leleplezése előtti percekben kértünk villáminterjút Erősvári Páltól.

- *Tanár Úr! Az Ön számára különösen jeles nap a mai. Életútját ismeri el az önkormányzat a díszpolgári címmel. Mit tart a legvonzóbbnak a Galgahévízen eltöltött évtizedekben?*

- Hogy mi lehet a vonzó a község szüleitjének? Az ittlét, tehát az, hogy az ember egy életet ugyanabban a községben, ugyanabban a faluban él le, az összes örömmel, az összes bánattal, kinnal, szenvedéssel.

- *Munkájának eredményét a tanulókon túl egy könyv, Galgahévíz történelemkönyve is őrzi. Miben látja ennek a jelentőségét?*

- Egyes fejezetei részletekben itt-ott korábban már megjelentek. Abban látom a legfontosabb hasznát a helytörténetírásnak általában is, hogy elkerülhető vele a feledés.

- *Tapasztalatai szerint meddig terjed a nép emlékezete?*

- Galgahévízen 1848-ig, illetve a fejedelem itt táborozásának következtében a Rákóczi-szabadságharcig. Még a nagyapámtól hallottam, hogy amikor idejöttek a muszkák, vigasztalták a gyerekeket: ne féljenek a muszkáktól. A nagyapám 1867-ben született, tehát még elég

közel a szabadságharc idejéhez, sokat tudott meg az akkori események részeseitől.

A könyv megírásakor természetesen nagyon lényegesnek tartottam minél több levéltári anyag felkutatását, feldolgozását, hogy mindaz, ami leíródik, hiteles, pontos, legalábbis annak az időszaknak megfelelően pontos legyen. Azután a nevek is nagyon fontosak egy község múltjában. Az előkerült és leírt nevek az országos sorsfordulókhoz kötődve is mutatják a falu népességének állandóságát és változását.

- *A tanár úr történelmi hely szomszédságában lakik. Ez is ihletést adott?*

- Ez is talán a sors véletlen játéka. A Széchenyi utca, ahol lakom, korábban kapta a nevét, minthogy az iskolát – amely Rákóczi nevét vette fel 250 évvel az itt táborozása után – ide építették.

- *Erősvári Pál majdnem negyven évig kereste pedagógusként a kenyerét. De hosszú ideje vezet a művelődési ház helytörténeti klubját is. Örök szenvedély a történelem-tanítás?*

- Ezt a munkát nem lehet úgy befejezni, hogy lelépek a katedráról és azután nincs tovább. Folytatódik az öregbaráttal, különösen a helytörténeti klubban. Szenzációs dolog összejönni velük, akik nagyon komolyan veszik a beszélgetéseket, előadásokat.

A dányi zeneiskola fúvószenekara

Néptáncsoportunk utánpótlása

Lányok a legfiatalabb korosztályból

VASÁRNAPI ESEMÉNYEK

- 10 ó. Ünnepi szentmise, ahol Nagy Árpád prépost plébános úr szólt őseinkről, akik e területen letek hazára és szülőföldre, szólt arról, hogy mennyi hállával tartozunk elődeinknek, és mily sok kötelezettségünk van a jelenben és jövőben egymás és nemzetünk iránt.
- 11 ó. Ízelítő a Betyártábor programjából
- 14 ó. A hagyomány-egészség vásár és bemutató megnyitója, ahol többféle műfajban voltak előadások, termékbemutatók, tanácsadások, kóstolók.

A sportdélután eredményei a számok tükrében:

Általános iskolások – Középiszkolások

kézilabda-mérkőzés (fiúk)	18:18
Galgahévíz – Tura serdülő fiú labdarúgás	6:1
Galgahévíz lány – Galgahévíz tini kézilabda	11:8
Galgahévíz – Hatvan serdülő fiú labdarúgás	3:1
Fiatalk – "Öregek" nosztalgia női kézilabda	7:8
Galgahévízi Néptáncgyűttes – Turai Néptáncgyűttes fiú labdarúgás	2:8
Galgahévíz ifi – Galgahévíz "felnőtt" férfi kézilabda	14:23

Galgahévíz Önkormányzat válogatott (vendég: Záhonyi György Boldog polgármestere) – Tura Önkormányzat válogatott (vendég: Kovács Sándor Vácsehtlászló polgármestere) 7:2

Edzők:

Balláné Lukács Zsuzsanna, Darnyik Antal, Darnyik Ervin, Édes László

Játékvezetők:

Darnyik Ervin, Darnyik László, Ruzsinczki János

A Faluünnepről Balázs Gusztáv tudósított

Az óvodában történtek

*"Forog a nap gurigája,
minden gyerek fut utána".*

A tanévzáró ünnepély után sem állt meg az élet óvodánkban. A változatos időjáráshoz alkalmazkodva, színes programok várták minden nap a gyerekeket. Két összevont csoport működött 20 - 20 fővel. A mini - kicsi, valamint a nagy és középsős gyerekek jól összebarátkoztak, szívesen játszottak és tevékenykedtek együtt. Öröm volt nézni, amikor sétáink során a kiscsoportosok már szó nélkül keresték minis társaik kezét, valamint a gondozási feladatok elvégzésében is segítségükre szítek. A nagy melegben előkerült a medence, a teknősbéka pancsolónk, ahol kedvükre lubickolhattak a gyerekek. A homokozóban várépítés, süteménykészítés, "szobrászverseny" zajlott, de a saralás jelentette számukra a legnagyobb örömet! Mezőlábas nyomatok kerültek a nedves homokra, különféle utakon (kavics, fű, beton, sár) próbálhatták ki talpuk tűrőképességét óvodásaink. A fiúk focimeccsein nap mint nap drukkolhattunk. A fára mászás a bátrabb és ügyesebb gyerekeknek nem okozott gondot. Naponta izgultunk, kinek sikerül egyedül függeszkedve végigmenni az új játék létrafokain. A kötélhintára már a kicsik is bátran felmerészkedtek, és segítséggel, nagyokat kacagva repültek azon. A karikák, az ugrálókötelek, labdákkal való játékok mind a felszabadult, önfeledt szórakozás mellett ügyességüket is fejlesztették. A járdán szebbnél szebb krétarajzok születtek saját elképzeléseik, fantáziájuk alapján. Akik a hűvösre húzódtak, a hajtogatás technikáját gyakorolhatták. Az elkészült munkák során ismert énekeink, verseink, meséink is felelevenedtek. Mutatók kollektív képek készültek különféle technikával (festés, tépés, vágás, ragasztás, hajtogatás), melyek a kicsik és az iskolába induló gyerekek szorgos, ügyes kezei nyomát tükrözik.

Kertünkben a nyári munkákat is együtt végeztük (ribizliszedés, locsolás, gyomlálás).

Sétákban, kirándulásokban sem volt hiány ezalatt az idő alatt! Először Kati óvó nénihez látogattunk el, ahol különféle háziállatokat figyelhettünk meg. A legnagyobb meglepetést a színes tollú pávák jelentették, de érdeklődve nézték a gyerekek a libákat, kacsákat is.

"Hej, óvoda, óvoda, nem felejtünk el soha..."

Egy napsütéses délelőtti autókkal kimentünk az erdő szélére, a biogazdasághoz. Nagy élményt nyújtott ez a kirándulás, ahol az itt élő struccokat nézhettük meg. Mindnyájunkat elragadt a nem mindennapi látvány! Gondozójuk, aki mindent elmondott róluk, a gyerekek kérdéseire is készségesen válaszolt. Mielőtt visszaindultunk volna, a nemrég született kisbocikat is megcsodáltuk.

A sportpályát is többször meglátogattuk, ahol versenyjátékokkal mértük össze ügyességünket, bátorságunkat.

*"Kicsik voltunk, mikor idejöttünk,
a három év gyorsan elrepült felettünk..."*

Nem voltunk elkeseredve akkor sem, amikor a meleg napokat esős idő váltotta fel. A csoportszobákban az építők, a különféle szabály- és társasjátékok közül választhattak a gyerekek. A közös bábozás most is olyan örömet nyújtott, mint az év folyamán többször is.

Tanévzáró nevelőtestületi értekezletünket július 14-én délután tartottuk. A csoportvezető óvónők értékelték éves munkájukat, valamint a nyári óvodai életet.

Szeretnénk megköszönni minden kedves szülőnek, aki valamilyen módon támogatta óvodánkat, segítette nevelői munkánkat az év folyamán!

Kívánunk még a nyár hátralévő idejére jó pihenést, kellemes időtöltést!

*Ancsa és Kati
óvó nénik*

A szünet után
1998. augusztus 24-én (hétfőn)
nyitunk.
Az újonnan érkező gyermekek számára
1998. augusztus 25-én (kedden)
18 h-kor szülői értekezletet tartunk.

SULI-HÍREK

AUGUSZTUS

A hír igaz, közeleg a szünidő vége!

Kedves Gyerekek!

Bízom benne, hogy jól telt eddig is a szünidőtök, és ezután sem lesz ez másképp. Bár szerencsére még van néhány hét a szünetből, de már gondolni kell a következő tanévre is. Akik vállalták, hogy használt tankönyvből tanulnak jövőre, azok kezdjék el beszerezni azokat.

Az új tankönyvek árusítása az érkezésüktől függ, ezért azt kérem Tőletek, hogy augusztus 20-a után figyeljétek a boltok ajtaján és az iskola hirdetőjén (az iskola napközben nyitva van) megjelenő tájékoztatókat, melyből megtudhatjátok az árusítás módját, idejét. Tudom, nem szívesen olvassátok, de már a tanévnyitó ünnepség ideje is tudott:

1998. augusztus 31. (hétfő) 17 óra

Addig pihenjétek, játsszatok sokat, és egészségesen térjétek vissza iskolátokba!

Leendő Elsőseink!

Remélem, várjátok már, hogy iskolások legyetek, mert mi nagyon várunk Titeket! További élményekben gazdag szünidőt kíván

Miksztai Pál
ig. bácsi

A galgahévízi "Betyártábor"

Reméljük, néhány év után fogalomná válik a címben szereplő tábor. Az idén először rendeztük meg, és kétszer egy hétig közel hatvan gyereket sikerült közelebb vinni a természethez és a hagyományokhoz.

Azoknak a betyároknak a világát szeretnénk volna a magunk módján felidézni, akik pásztorként, a pusztá iratlan törvényei szerint élve, azokat betartva szembekerültek a XVIII-XIX. században külföldi mintára készült, írott, az évszázados szokásokat figyelmen kívül hagyó szabályokkal, és üldözöt-

Négylábú segítőink és egy "betyár":
Gódor Joci

tekké, bujdosókká váltak. Bátorságukért, ügyességükért, a tetteikben megmutatkozó vitézi rítusért és szinte mindig bekövetkező szomorú végzeteikért egyszerre csodálta, félté és sajnálta őket a nép. Nótákat énekeltek róluk.

Ezeket a dalokat tanultuk mi is esténként a tűz körül a betyártáborban, és erre figuráltuk a táncot. A lovaglásban, nádkunyhóépítésben, erdei nyomolvasó kirándulásokon, régi ügyességi játékokban elfáradt, a civilizációs ártalmaktól és kényelmektől elszakadt emberek, gyermekek szíve nyitottabb az érzésekre, amiket száz-egynéhány évvel ezelőtt öntöttek dalba, táncba. Ezenkívül, hogy teljesebb legyen a kép, az erdőmezőn élő embereknek illően mindenki megpróbálhatta elkészíteni néhány használati tárgyát. Íródedényt, butykost agyagból, kanalat topolyfából, erszényt, bicskatartót bőrből.

A táborunkban a lovakat a gyermekekkel együtt gondoztuk, ők segítettek vizet hordani az itatáshoz és a napkollektor tartályaihoz, ők gyűjtötték a fát a tűzhöz. Ők örködték minden éjszaka az állatokra figyelve és egymás nyugalomára vigyázva. Aki az egyhetes kemény próbatételt kiállta és megfelelt a bátorságpróban, valamint a betyáravatást is szemrebbelés nélkül viselte, az utolsó éjszakán a legnagyobb tűz mellett csillogó szemmel vehette át a "betyárlevelet" a már felnőtt betyároktól, akik itt

Szalonnasütés

jórészt a Galgahévízi Népi Együttes táncosaiból kerültek ki. Név szerint is említést érdemelnek Basa Bálint, Bencze Zoltán, Gódor József, Gódor Mariann és Hajdú Ági, de köszönet illet minden fiatalot, akik segítettek a gyermekeket hitünk szerint maradandó élményhez juttatni.

A hévízi "Betyártábor" a GAIA Alapítvány szervezésében, az önkormányzat és a Telek-Kenyér Kft. hathatós támogatásával jöhetett létre.

Balla Zoltán szervező
GAIA Alapítvány

NÉPFŐISKOLAI HÍRADÓ

PROGRAMUNK VOLT...

Augusztus 2-án (vasárnap), délután 5 órára az óvodába az **Anyatejes Világnap** alkalmából helyi kis ünnepségre hívtuk a várandós kismamákat és a kisgyermekükkel otthon levő anyukákat.

Vendégünk a *La Leche Liga* tanácsadója, *Csapó Beatrix* volt.

Ünnepségünket BABA-MAMA zsúr zárta.

A rendezvény házigazdái voltak: Mácsayné Ani néni, Vanóné Jutka és a népfőiskola

A múlt hónapban történt

Július 19-én egészség-hagyomány vásárt szervezett a népfőiskola a Faluünnep tiszteletére. 1996-ban a művelődési házban volt az első egészség vásár, arra akkor 3-4 kiállító érkezett. A mostani alkalommal 14 kiállító fogadta el meghívásunkat, így a földszinti tereket az egészséges életmód kellékei és szolgáltatásai népesítették be, míg az emeleten textilárakkal, gyapjúval, selyemmel, gézruhákkal és kéziszőttesekkel ismerkedhettünk.

Kellemes egyensúly volt abban, hogy jöttek kiállítani, árusítani Hatvanból, Gyöngyösről, Abasárról, ugyanakkor a helyi vállalkozók is képviseltették magukat.

Termékbemutatók, selyemképfestés, zöldség- és bioételek kóstolója volt ezen a napon délelőtt 11-től este hatig. Megismertük a pezsgőfürdőt, a Reikit, az energiatakarékos és egészséges ételeket főző Zepter edényeket, a Bionet és a Sunrider gyógytermékeket, egy érdekes gyógymasszázst, mely a polinéz szigetvilágból ered. Mozgalmas nap volt, remélem, so-

kaknak adott kellemes élményt.

Nagy segítséget jelentett a szervezésben az egri Életreform Népfőiskola címlistája, melyen elindulva hívhatunk vállalkozókat. Nagyon jó volt az iskolaigazgató rugalmas segítőkészsége, ötletei, munkatársainak segítségével. Kellékekben és a szállításban a hivatal közhasznú munkásai, az iskola karbantartói, Bandi bácsi, Farkas György és Stefán Péter segítettek. Az óvoda filkasai segítettek Gódor Toncsi finom zöldségeit bemutatni. Gyönyörű virágokat kölcsönöztek nekünk: Csányi Anna, Szélesné Mészáros Margit, Vanóné Jutka, Darnyik Ágnes. Díszítésben segített sokat Gombosné Ibolya, Vizi Györgyi a forgók előre elkészítésében, majd a felrakásban Darnyik Ágnes és Nagy Ilona és Ibolya. Köszönjük a pogácsákat a konyhas néniknek, no meg a hivatalnak.

Míndezeket nagyon szépen köszönöm!

Nagy Andrea

Alapítványi hírek

- ☐ A népfőiskolai alapítvány három pályázaton szerepelt sikerrel, így a környezetvédelmi tanácsadást, telefonos szolgáltatást elindíthatjuk. A Független Ökológiai Központ 150.000 Ft-ot, az Ökotárs Alapítvány 240.000 Ft-ot, egy holland alapítvány pedig 1500 dollárt szavazott meg a környezetvédelmi témákra.
- ☐ Az évzáró rendezvény előadója dr. Pilling János volt, aki a halálközeli élményekről beszélt nagyon alapos, tudományos megközelítéssel. A megörökített felvétel kikölcsönözhető a népfőiskolán.

Kultúra, művelődés, szórakozás

A MEGÉRDEMELT DÍJ

Tisztelt Polgármester Úr!

Szeretném kifejezni nagyrabecsülésünket a Vankóné Dudás Juli Díj Alapítvány Kuratóriuma nevében. Köszönjük az alapítványunk részére nyújtott támogatást, hogy Galgahévíz Község Önkormányzata megkeresésünkre nagylelkű följajlásával lehetővé tette az idei ünnepség megvalósulását.

Az alapítvány részéről az 1997-ben özv. Péli Ferencné részére adományozott egyéni díj egy olyan életút, munkálkodás elismerését kívánta kifejezni, amelyben a hagyományok vállalása változó korunkban is értéket teremtő és éltető magatartásként fogalmazódik meg. A díjátadás meghatározó pillanataiban tapasztalhattuk, hogy nem csak Rozi néni érezte megtisztelőnek a díjat, hanem a galgahévíziek is, az a falusi közösség is, amely szeretettel és megbecsüléssel köszöntötte az idős asszonyt.

Reméljük, hogy a Pávakör részére adományozott 1998. évi Vankóné Dudás Juli Díj elismerés további megerősítést jelent a Galgahévízen működő valamennyi hagyományörző csoport számára. Az elmúlt évben és az idei ünnepségen is láthattuk színvonalas fellépésüket, s kívánjuk, hogy a továbbiakban is sikerekben és örömeikben bővelkedjen munkájuk, ennek révén is gyarapodjon a falu hírneve, s minden galgahévízi büszkén gondoljon a szülőföldjére. Köszönjük vala-

A díjátadó ünnepség
(Fotó: Asztalos Tamás)

mennyi csoport közreműködését.

A közelgő ezredforduló küszöbén, úgy érzem, szerencsés helyzetben van az a közösség, amely képes fölmutatni értékeit, ragaszkodik gyökereihez és hagyományaihoz. Kívánom Önöknek, hogy az elkövetkező generációk is tiszteljék és kövessék az elődök szép hagyományait.

Fáradozásukat megköszönve, tisztelettel

Viszóczy Iлона
a Vankóné Dudás Juli Díj Alapítvány
elnöke

Hosszú út előtt ...

A galgahévízi táncosok Angliába készülnek

A Galgahévízi Táncegyüttes meghívást kapott az augusztus 13-22-ig rendezendő 34. Billingham Nemzetközi Folkloresztiválra. Fiatalfiataljaink brazil, bolgár, francia, német, lengyel, orosz, spanyol és Egyesült Királyság-beli csoportokkal együtt lépnek majd színpadra, képviselve községünket és egyetlen magyar meghívottként hazánkat Nagy-Britanniában.

A CIOFF-Nemzetközi Folk Fesztivál Szervező Szövetség által elfogadott fesztiválokban a meghívó fél a saját országán belüli utazást és ellátást fedezi. Nekünk "csak" Doverig kell eljutnunk. Az ehhez szükséges anyagiakat a táncosoknak kell előteremteni, nagyrészt a családi költségvetésből. Ez utóbbi szerencsére csökkenő tendenciát mutat, mivel egyre többen járultak már hozzá vagy jelezték támogatásukat utunkhoz.

Köszönet eddig támogatóinknak:

- Pest Megye Önkormányzata, Dr. Schmidt Géza, a közgyűlés elnöke
- Galgahévíz Község Polgármesteri Hivatala
- GAIA Alapítvány
- Galgahévízi Faluszépítő Egyesület
- Deme György vállalkozó
- Darnyik Dénes vállalkozó
- Barrel benzinkút
- Vanó András
- II. Rákóczi Ferenc Nyugdíjas Klub

Balla Zoltán
a táncegyüttes művészeti vezetője

GASZTRONÓMIAI PALETTA

Kedves főzni szerető Olvasó!

A mostani rovatban az ehető virágokról szeretnék írni.

Jól értik, "EHETŐ VIRÁGOK", ugyanis a virágszirmokból finom desszerteket készíthetünk. Készíthetünk zselét, szörpöt, lekvárokat, de a kandírozott virágszirom önmagában is egy különleges aromabombát, izélményt nyújt fogyasztójának. Felsorolnék néhány ehető virágfajtát, pld: ibolya, kankalinvirág, illatos rózsaszirm, bodzavirág, akácfavirág, citromfű, narancsvirág, gyümölcshártya virágai.

Most essen szó a virágok *kandírozásáról*.

Verjük fel egy tojásfehérjét, amíg sima és kissé habos nem lesz. Egy ecsettel vékony és egyenletes rétegben, óvatosan kenjük be a virágszirmok (pld. rózsaszirmok) mindkét oldalát a tojásfehérjével. Ügyeljünk, hogy a szirmok ne nedvesedjenek át túlzottan. Ugyancsak egyenletesen, vékonyan szórjuk meg a szirmokat a finomított kristálycukorral. A cukor feleslegét lerázva a virág áttűnik a bevonaton. Helyezzük a kandírozott virágszirmokat egy zsírpapírra, és tegyük az egészet meleg helyre, ahol a tojásfehérje pár óra alatt megszárad. A kandírozást bármely ehető virággal elvégezhetjük. Kandírozott virágszirmok önmagukban is finomak, de használhatjuk torták, zselék, pudingok, krémek, fagyaltok díszítésére.

Figyelem! Bármilyen permetező szerrel kezelt virág nem használható fel a várakozási időn belül!

Rózsá-parfé

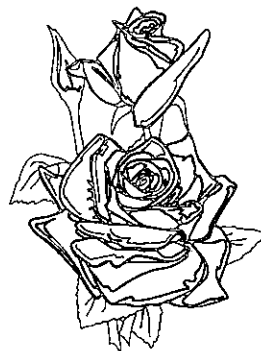
Hozzávalók 4 személyre:

- 3 tojássárgája
- 1 tojás (egész)
- 8 dkg cukor
- 1 vaníliarúd kikapart belseje
- 1/2 citrom és narancs reszelt héja
- 4 dl tejszín
- 3 db rózsaszirm
- 1/2 csomó citromfű

A három tojássárgáját, 1 tojást és 8 dkg cukrot 1 vaníliarúd kikapart belsejével, valamint csipet sóval forró vízfürdőben felhevítünk. A vízfürdőből kivéve addig verjük tovább, amíg kihűl. 2 db rózsaszirmait 2 dl vízzel felforraltunk, majd 1/2 dl-re befőzzük, leszűrjük, lehűtjük, majd folytonos keverés mellett hozzáadjuk a tojásos cukorhoz. A tojásos cukorhoz továbbá hozzákeverjük az apróra vágott maradék rózsaszirmot, citromfűvet, valamint a habbá vert tejszínhabot. Formákba öntve kifagyasztjuk. Tálaláskor kiborítva tejszínhabbal díszítjük, ribizli- vagy citromöntettel fogyasztjuk.

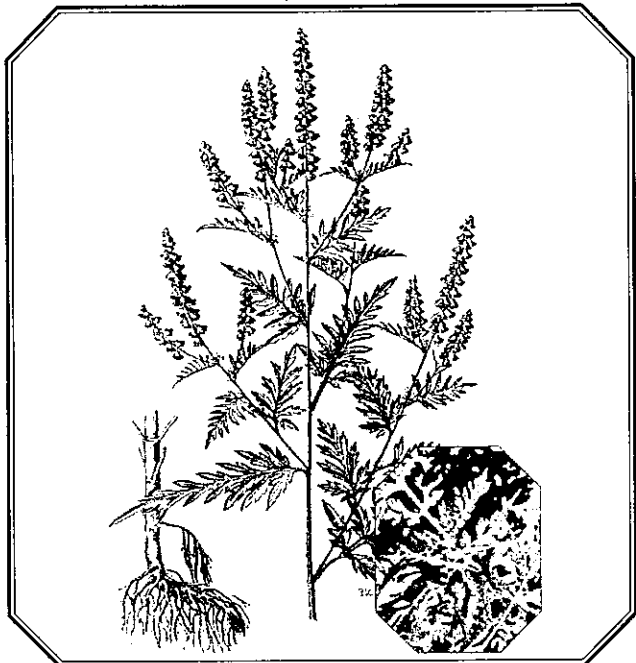
Jó étvágyat kíván

*Fekete Antonió
szakács*

KÖZÉRDEKŰ HÍREK, HIRDETÉSEK, INFORMÁCIÓK

Mindenki figyelmébe!

Valamilyen allergiás túlérzékenység az emberek mintegy egyharmadában kimutatható. Ezen allergiák számottevő részét a pollen (virágpór) okozza.

A pollenallergia 3 féle formában jelentkezhet:

- pollen okozta asztma;
- szezonális allergiás nátha (szénanátha);
- szezonális allergiás kötőhártya-gyulladás.

Ezeknek a megbetegedéseknek a legfőbb kiváltója a parlagfű (Ambrosia elatior), melyet tévesen vadkendernek is neveznek. Virágzáskor – júliustól október végéig – a virágpór szeméit a légáramlás az egész város területén szétteríti. Egyetlen parlagfű képes 8 milliárd virágporszemet termelni, így évente több ezer tonna kerül a levegőbe. A betegség megelőzhető az allergiát kiváltó tényező megszüntetésével, ezért következetesen

IRTSUK A PARLAGFŰVEKET! MIKOR?

E gyomnövény júliustól október végéig virágzik. Iratása leghatásosabb tavaszi megjelenésétől kezdve korai gyomlálással (gyökérrel együtt történő kihúzással), illetve tömegesebb előfordulása esetén a virágzás előtt végzett rendszeres kaszálással. Fontos a területek utóellenőrzése, mert az újabb hajtások megjelenése esetén a védekezést meg kell ismételni, és több éven keresztül következetesen kell végezni!

HOGYAN ISMERJÜK FEL A PARLAGFŰVET?

Egyéves, 20-150 cm magas, felálló szárú, rendszerint dúsan elágazó, terebélyes növény. A levelek színe sötétzöld. A porzós virágok a hajtások csúcsán találhatók, egy virágzatban 15-35 halványsárga virág van, a lecsüngő sárga virágok apró csészékre hasonlítanak.

JELLEGZETES LELŐHELYE:

Nemcsak szántóföldi, hanem városi gyomként is ismert, legfőképp a frissen feltört, még rendezetlen építési területen, azaz parlagon hagyott területen, időlegesen megművelt, majd elhanyagolt kertekben, árokparton, parkok, utak szélén is megtalálható.

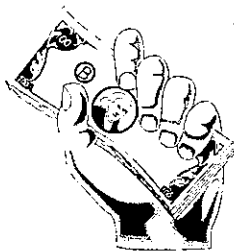
A növényvédelemről szóló 1988. évi II. sz. törvényerejű rendelet és a főváros köztisztaságáról, valamint a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységről szóló 48/1994. önkormányzati rendelet előírja, hogy minden földhasználó (ingatlan tulajdonos, kezelő, használó) köteles az ingatlanán és az ingatlan előtti járdán a gyommentesítést elvégezni.

Ezúton kérjük, hogy az allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek, felnőttek és a ma még egészségesekek védelme érdekében

ÖN IS IRTSA A PARLAGFŰVET!

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
Fővárosi Intézete

Település és Környezetegészségügyi Osztály
Budapest Főváros Önkormányzata,
Környezetvédelmi Ügyosztály

Akarja Ön a pénzt megtöbbszörözni?

Alacsony banki kamatok helyett
magas hozamú
tőzsdei befektetési lehetőségek
állami garanciával.

Havonként megtakarítással is.

OTP-GARANCIA RT.

Képv.: 28/ 409-843

Kérjen tájékoztatást,
hogyan dönteni tudjon!

*Előítéletekből
nincs pénz!*

Kiadja a Galgahévízi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Dr. Basa Antal polgármester
Felelős szerkesztő: Basa Barbara
Nyomdai előkészítés: Gradus Stúdió – Aszód
Készült az ARTWIND Kft. nyomdájában